

euskaraz bizi vivre en basque 2

Méthode multimédia de promotion de la langue basque

- Commande et financement

- Manua eta diru laguntza

Le Conseil Général des Pyrénées Atlantiques

Pirinio Atlantiketako Kontseilu Nagusia

- Production déléguée

- Ekoizpen ordezkaria

L'Association Ikas

Ikas elkarte

- Réalisation

- Illustrations

- Auteur

- Edition

- Dépôt légal :

l'Office Régional

d'Éducation Permanente

Jean Vincent Lizardi

Erramun Bachoc

2003

3° trimestre 2003

- Antolaketa

- Irudiak

- Egilea

- Edizioa

- Gordailu legala

- Participation

- Parte hartzea

- Municipalité d'Ascain, de Hasparren, de St Jean-Pied-de-Port et de Sare

- Ecoles publiques d'Ascain et de Sare,

- lycée de St Jean-Pied-de-Port, école privée d'Ascain

- Hazparneko ikastola (Hasparren),

- Kanboko Xalbador Ikastegia (Cambo)

- Euskal Antzerki Taldeen Biltzarrea

- Kimalaxo

- Enseignants et Itinérants de basque

- Distribution

- Banaketa

Le Centre Pédagogique Basque Ikas

Ikas Euskal Pedagogia Zerbitzua

Lota, 64 480 Uztaritze

Tel : 05 59 93 24 80

Euskaraz bizi 2

Vivre en basque

Salgai (en vente)

Euskaraz Bizi 1
1. bideokazeta

Euskaraz Bizi 2
2. bideokazeta

Euskaraz Bizi 3
3. bideokazeta

Euskaraz Bizi 4
4. bideokazeta

Euskaraz Bizi 5
5. bideokazeta

Euskaraz Bizi 6
6. bideokazeta

IKAS

Lota jauregia
64480 Uztaritze

Tel. 33 (0)5 59 93 24 80
Fax : 33 (0)5 59 70 32 88

e-posta : info@ikas.org
webgunea : <http://ikas.org>

Aitzin solas

Euskaraz ikas, euskaraz mintza,
euskaraz bizi, Euskaldunak baikara.

Hona bi lerrotan zein ziren IKAS elkartearen helburuak "Euskaraz Bizi" ikasbidea antolatzerakoan. Egia erran, gero eta euskara gehiago ikasten da, ikastola, gau eskola eta eskola elebidunetan. Zorigaitzez gero eta euskara gutiago erabiltzen da nola familietan hala jendarte harremanetan. Zergatik ote ? Gerta daiteke ikasi duten hizkuntza ez dela baliagarri ikas-tetxetik kanpo. Alta hizkuntza zertarako da, komunikatzeko ez bada?

"Euskaraz bizi" komunikazio ikasbide bat da. Alde batetik ikusten da nola lotzen diren euskaldunen arteko harremanak gune ezberdinetan, etxean, eskolan, saltegietan, jendartean ; bestalde hizkuntza funtzioak eta egiturak lantzen dira hamar mintzagai nagusiren inguruan :

- nor bere nortasuna eta ingurumena ;
- nor bere nahiak eta beste buruzko eskaera-eskaintzak ;
- nor bere ekintzak eta besten gertakariak ;
- lekutasuna eta denbora ;
- iritzien arrazoibidea eta hunkipenen adierazpena.

Liburu bakoitzean funtzio berak lantzen ditugu baina gero eta hiztegi aberatsagoarekin, gero eta gramatika egitura zehatzagoekin. Bosgarren urrats honetan 2000 hitzetara helduko gara eta aditz trinkoak ikasiko bereziki agintaldian. Esaldiaren joskera ikertuko dugu adierazpen ezberdinetan : galdeak, baiezkotza edo ezezkotza erantzunak, eragina, zergatiak, denbora.

Bosgarren liburu hau eginkizun luze batean kokatzen da, IKAS elkarteak bere gain hartu zuen ildoari jarraikiz. Diru laguntza Kontseilu Nagusitik etorri zen. Antzerkilariak eta musikariak entzun-ikusgaiak apaindu zituzten, OREPeke eta gero Comediako teknikariekin. Orain ikas-tresna hau IKAS pedagogia zerbitzuaren eskuetan dago. Lankidetzaz zabal honetan batasun eta erakunde anitzek parte hartu dute. Badugu denen beharra Euskal Herriaren euskalduntzeko.

Zehaztasun batzuek frantsesez emanen ditugu, erdaldunentzat egina baita liburu hau. Euskaraz bizi daitezten lehenbailehen.

Mode d'emploi

Euskaraz bizi

Le programme "Euskaraz Bizi" parcourt sa cinquième étape, de la leçon 41 à 50. Par le biais de sketches, l'élève aura l'occasion d'assister puis de participer à une vingtaine de dialogues qui sont autant de modèles de conversation.

Apprendre à communiquer

Ce deuxième manuel utilise les dix fonctions linguistiques qui ont été retenues comme base de la programmation.

11. L'identification: Hau itxura ederra! (*quel bel aspect!*)
12. Les besoins: Zer behar duzu? (*de quoi avez vous besoin.*)
13. L'action: Lan eta lan. (*travail sur travail.*)
14. La localisation: Eskuin, ezker, zuzen. (*à droite à gauche, tout droit.*)
15. Les opinions: Nongoa zara? (*d'où êtes vous?*)
16. L'environnement: Hau etxe ederra! (*quelle belle maison!*)
17. La demande: Erosketak. (*les achats.*)
18. Les événements: Egunero. (*chaque jours.*)
19. Le temps: Zer eguraldia! (*quel temps.*)
20. Les émotions: Lau sasoinak. (*les 4 saisons.*)

Chaque unité d'apprentissage présente plusieurs événements de communication dans le cadre de la famille, de l'école, du travail, des loisirs, de la vie sociale. La répétition des structures grammaticales appropriées permet de fixer les automatismes linguistiques qui serviront à la conversation courante.

Utilisation du manuel

Que se soit en classe, en famille ou dans un groupe informel, la leçon de basque passe par trois étapes:

- la présentation de la situation,
- l'acquisition des automatismes,
- l'utilisation des éléments appris.

Avant d'entreprendre un exercice il vaut mieux étudier le vocabulaire correspondant. Les mots nouveaux apparaissent dans le lexique bilingue situé à la fin de chaque unité.

- 1- La présentation de la situation se fait en visionnant chaque sketch avec la cassette VHS. On peut également utiliser la lecture expressive, le mime. L'élève doit s'imprégner de l'intonation et de la gestualité, car l'expression juste est essentielle pour comprendre le message et le transmettre aux autres.

2. L'acquisition des automatismes linguistiques supposent un entraînement régulier pour que les règles de grammaire deviennent des réflexes de langage. Le paragraphe "Errepika" propose des exercices progressifs qu'on peut utiliser sous la stimulation d'un enseignant, d'un camarade bascophone. Ou même tout seul en s'aidant du livret de traduction. Une cassette qui enregistrerait la répétition serait utile pour vérifier l'exactitude des automatismes.
3. La conversation est l'objectif de chaque leçon. La façon la plus facile d'utiliser les éléments acquis consiste à mimer le sketch étudié en soignant l'expression. L'un des interlocuteurs devrait être bascophone d'origine. Le paragraphe "Eleketa" suggère plusieurs schémas de conversation correspondant à des situations nouvelles. C'est le plus court chemin pour passer de la répétition à la conversation libre. Une difficulté demeure dans la transition entre le basque normalisé (euskara batua) appris en classe et le basque dialectal (euskalkia) utilisé localement.

Des indications pédagogiques plus précises figurent au paragraphe "Comment enseigner la basque", à la page 51.

Le projet global

"*Euskaraz bizi*" est un programme multimédia qui se propose d'appliquer à l'enseignement de la langue basque la méthode communicative préconisée par le Conseil de l'Europe. Voir la documentation concernant le "Niveau Seuil". L'apprentissage tourne autour des fonctions linguistiques et utilise tous les moyens de communication : la vidéo, le livre, la cassette audio, la radio. Elèves et enseignants peuvent se procurer les outils didactiques au Centre pédagogique basque Ikas, Château Lota, 64 480 Ustaritz.

Dès le départ en 1986 l'Association Ikas a été le maître d'œuvre du programme en concertation avec le Conseil Général des Pyrénées Atlantiques qui en a financé la production. La réalisation audio-visuelle a été confiée d'abord à l'Office régional de l'éducation permanente (OREP), puis à la coopérative Comédia. La concrétisation de ce projet a suscité la mobilisation de nombreux intervenants : municipalités, écoles, institutions, enseignants, élèves, acteurs, chanteurs, musiciens, dessinateurs, techniciens de l'audio-visuel. Le programme "Euskaraz Bizi" se place dans un projet plus vaste, la rebasquisation qui redonnera son vrai visage à l'Euskal Herri.

Euskararik gabe ez da Euskal Herririk.

Erramun Bachoc

11. Hau itxura ederra !

111. Etxean - Jantziak

Goizean soinekoak eta oinetakoak hartzen.

- Ama – Zortziak dira,
eskolara joan behar duzue.
- Maidar – Zein soineko hartzen ditut?
Gona gorria trikota horiarekin.
ala zaia xuria?
- Ama – Zuk nahi bezala,
denbora ederra da.
- Ioana – Eta nik zer janzten dut?
Betiko atorra eta galtza urdinak?
- Ama – Har ezazu beste zerbait.
Ez ahanztz mokanesak eta zakuak.

112. Errepika - Jantziak nolakoak dira?

ZER	(EZ)	NOLA	(BAI)
Nire gona		urdina	da
Hire galtzerdiak		gorriak	dituk
Gona hau	ez da	urdina	
Galtzerdi hauk	ez dira	gorriak	
Zure gerrikoa	ez da	berdea	
Zure zapatak		marroiak	dira
Peioren atorra		xuria	da
Maidarren jantziak	ez dira	zuriak	

113. Eleketa - Jantziak, nireak eta zureak

Ikasleek bat bestearen jantziak erakusten.

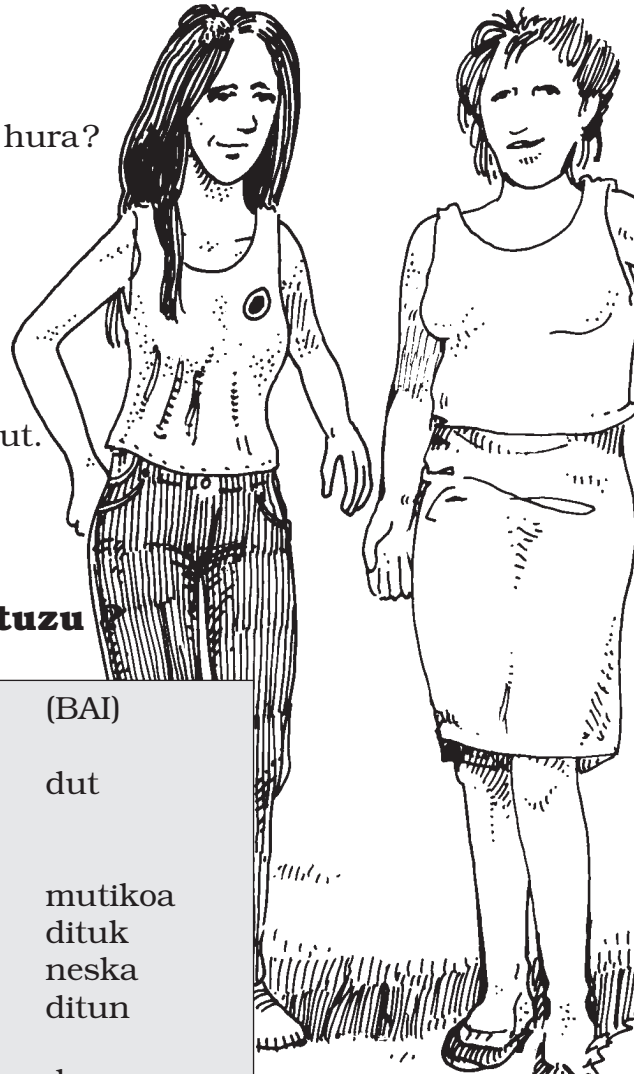
1. ikaslea – Nire atorra gorria da. Eta zurea?
2. ikaslea – Nire atorra ez da gorria. Baina urdina da.
1. ikaslea – Nire galtzerdiak berdeak dira. Eta zureak?
2. ikaslea – Nire galtzerdiak ere berdeak dira.
Gure galtzerdiak berdinak dira.

114. Lagunartean - Zer neska ederra!

Bi adixkide Sarako plazan.

- Manex – Errazu Piarres, nor da neska hura?
Piarres – Zein? Neska mehe hori, sudur luzearekin?
Manex – Ez, ez. Beste hura. ile luzeak ditu.
Piarres – Galtza urdinekin?
Manex – Bai, hura bera. Nik ez dut ezagutzen.
Piarres – Sarako jendeak ezagutzen ditut. Hau Tupindegiko Rosali da.
Neska – Eta zu, Astotegiko Piarres.

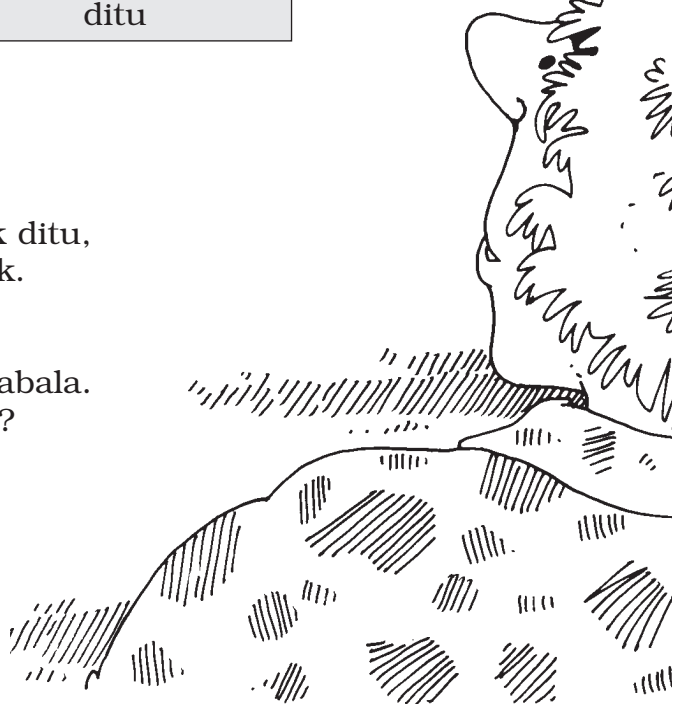
115. Errepika - Zer duzu, zer dituzu ?

NORK	(EZ)	ZER	(BAI)
Nik		buru zuria	dut
Nik	ez ditut	esku handiak	
Hik	ez duk	bizkar zabala	mutikoa
Hik		beso luzeak	dituk
Hik	ez dun	gorputz lodia,	neska
Hik		zango arinak	ditun
Zuk		lepo luzea	duzu
Zuk	ez dituzu	sorbalda zabalak	
Rosalik	ez du	gorputz lodia	
Rosalik		zango arinak	ditu

116. Eleketa - Nolakoa da?

Lagunak edo marrazkiak deskriba.

1. ikaslea – Ile zuriak eta begi urdinak ditu, aho zabala eta hortz zuriak. Nor da?
2. ikaslea – Lepo lodia du eta bizkar zabala. Zango luzeak ditu. Nor da?

117. Lagunartean - Asteleheneko begitartea

Astelehen goizean bi gazte.

- Koldo – Egun on Mixel.
Mixel – Zer begitartea duzun, adixkide!
Koldo – Nolakoa dut ba?
Mixel – Begiak gorri gorriak dituzu.
Koldo – Azterketak ditut
eta gau guzian ikasi dut.
Mixel – Ez dut sinesten.
Arno anitz edan duzu.
Koldo – Bai, egia duzu:
arno zuri, begi gorri.

118. Errepika - Zer duzue, zer dituzue?

NORK	(EZ)	ZER	(BAI)
Guk Guk	ez dugu	larru beltza ile laburrak	ditugu
Zuk Zuk	ez dituzu	kopeta zabala hortz onak	duzu
Zuek Zuek	ez dituzue	sudur luzea matel gorriak	duzue
Mutikoek Mutikoek	ez dute	ile luzea begi zorrotzak	dituzte

119. Eleketa - Zer aurpegia!

Lagunak edo marrazkiak deskriba

1. ikaslea – Ile eta begi beltzak ditu;
sudur luzea eta matel gorriak.
Nor da?
2. ikaslea – Ile zuriak eta begi erneak ditu;
kokots biribila eta ezpain gorriak.
Nor da ?

120. Kantua - Kontrapas (*Bernat d'Etxepare*)

Euskara,
Jaldi hadi kanpora.

Garaziko herria
Benedika dadila
Euskarari eman dio
Behar duen tornua

Euskara,
Jaldi hadi plazara.

Bertze jendek uste zuten
Ezin eskriba zateien;
Orai dute porogatu
Enganatu zirela.

Euskara
Jaldi hadi mundura.

Legoajetan ohi hintzan
Estimatze gutitan;
Orai, aldiz, hik behar duk
Ohoria orotan.

Euskara,
Habil mundu guzira.

Bertzeak oro izan dira
Bere goien gradora;
Orai hura iganen da
Bertze ororen gainera.

Hiztegia 11

-111-

soineko, jantzi : vêtement
oin : pied
oineko : chaussure
gona : jupe
zaia : robe
jantzi : revêtir
urdin : bleu
atorra : chemise
galtza : pantalon
mokanesa : mouchoir
ahantzi : oublier
zaku : sac

-112-

zapata : soulier
galtzerdi : chaussette
gorri : rouge
berde : vert
beltz : noir
marroi : marron
hori : jaune
gerri : hanche
gerriko : ceinture

114-115

mehe : maigre
lodi : gros
ezagutu : connaître
tupina : marmite

bizkar : dos
zango : jambe
ehi : doigt
handi : grand
aztun : lourd

-117-

begitarte : visage
azterketa : examen
sinetsi : croire

118-119

larru : peau
matel : joue
kopeta : front
kokots : menton
biribil : rond
ezpain : lèvres

-120-

benedikatu : bénir
frogatu : prouver
mundu : monde
estimatu : estimer
goi : haut
igan : monter

12. Zer behar duzu?

121. Eskolan - Buruko mina.

Eritasun anitz eskolan.

- Andereño – Non da Beñat?
 Maite – Beñatek sabelean min du.
 Andereño – Zer du?
 Maite – Aranak jan ditu.
 Andereño – Orain tisana edan behar du.
 Maite – Zorigaitzez ez du tisana maite.
 Andereño – Eta Oihana, zer duzu?
 Oihana – Nik buruan min dut.
 Marranta (mafrundi) naiz.
 Andereño – Sendagilea (medikua) etorri da?
 Iban – Ez, sendagilea ez da etorri ;
 amak artatzen du.

122. Errepika - Nork, nor orain.

NORK	NOR	(BAI)
Amak	haurra	artatzen du
Aita-amek	haurra	artatzen dute
Amak	haurrak	artatzen ditu
Aita-amek	haurrak	artatzen dituzte
NORK	(EZ)	NOR
Amak	ez du	haurra erasiatzen
Aita-amek	ez dute	haurra erasiatzen
Amak	ez ditu	haurrak erasiatzen
Aita-amek	ez dituzte	haurrak erasiatzen

123. Eleketa - Zer buruko mina!

1. ikaslea – Ni gaizki naiz.	begian min
2. ikaslea – Zer duzu?	begiko mina
1. ikaslea – Buruan min dut.	zintzurrean min
2. ikaslea – Gaixo mutikoa!	zintzurreko mina

124. Eskolan - Logale dira.

Arratsa da.

- Aita – Hamarrak dira.
Haurrak ohera joan behar duzue.
- Maidar – Bai, logale naiz.
- Peio – Ni ez naiz logale. Egarri naiz.
- Aita – Ur xorta bat edan ezazu.
eta gero lo egin ezazu.
- Peio – Ez dut lo egin nahi ;
telebista ikusi gogo dut.
- Aita – Ezetz! Beranta da.
- Maidar – Ni pixile naiz.
Komunera ari naiz.
- Aita – Ez duzu erraiterik.
Hortzak garbitu behar dituzue.
- Peio – Nik bainua hartu behar dut.
Gero liburuak irakurri nahi ditut.
- Aita – Bai, momentu bat.

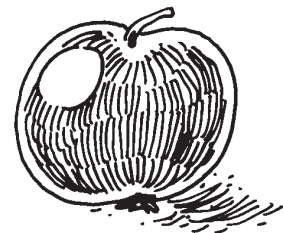

125. Errepika - Nahi dut, nahi ditut

NORK	(EZ)	ZER	EGIN	BAI
Ioanak		lo	egin	nahi du
Peiok	ez du	lo	egin	nahi
Peiok		liburuak	irakurri	nahi ditu
Ioanak	ez ditu	liburuak	irakurri	nahi
Zuk		ura	edan	behar duzu
Nik		esnea	edan	nahi dut
(Nik)	ez dut	ura	edan	gogo
Zuk		liburuak	irakurri	behar dituzu
Nik		hortzak	garbitu	behar ditut
(Nik)	ez ditut	liburuak	irakurri	behar

126. Eleketa - Gose, egarri

- ikaslea – Ni gose naiz. Sagarra jan behar dut.
- ikaslea – Ez da egia! Zu ez zara gose.
Zuk ez duzu sagarra jan behar.

127. Lagunartean - Ostatuan

Neska-mutiko hauek ostatuan dira.

- Mixel – Nork du zigarreta bat?
Amaia – Nik ez dut zigarretarik,
baina honek badu.
Maddi – Hori zu, Mixel. Surik baduzu?
Mixel – Bai, sua badut. Esker mila.
Koldo – Zer edan nahi duzue
Amaia – Nik arno xuria nahi dut.
Maddi – Nik ere bai.
Mixel – Neskek ez dute arnorik edaten.
Maddi – Guk bai.
Ostalerra – Beraz arno xuria denentzat.
Mixel – Arno ona dute hemen.

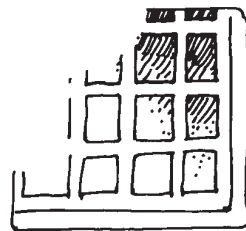
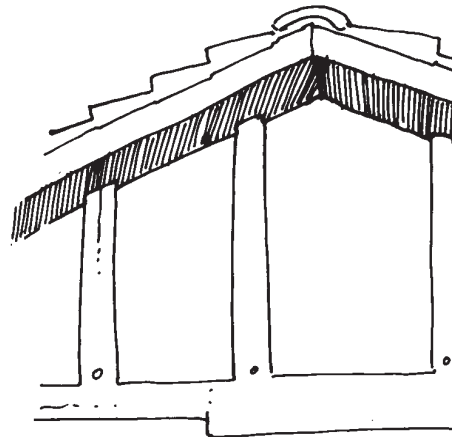
128. Errepika - Nork zer du?

- Koldok surik badu?
– Koldok surik ez du,
Mixelek sua badu.

– Zuk tabakorik baduzu?
– Nik tabakorik ez dut,
baina xuingoma badut.

– Zuek gasnarik baduzue?
– Guk gasna badugu,
baina arnorik ez dugu.

– Mutikoek kartarik badute?
– Mutikoek kartak badituzte,
baina ttanttorik ez dute.

129. Eleketa - Ostatuko solasak

Ikasle bat ostaler.

1. ikaslea – Sagarnorik baduzu?
Ostalerra – Ez, sagarnorik ez dut,
baina arnoa badut.
2. ikaslea – Arno gorririk baduzu?
Ostalerra – Bai arno gorria badut.

130. Kantua - Xahakua (*Attuli, Barkoxe*)

-1-

Xahakua, xahakua (bis),
Papo gorri, eder, harrua,
Zer adiskide arrarua.
Xahakua, xahakua (bis),
Eztiki erriz txirrinua,
Idüri kantuz xorinua.
Ai zer plazer ezinagua,
Xahakuaren gozua
Ikertzen deit bihotz xokua,
Alageratzen gogua

Xahakua, xahakua (bis),
Akitü ondoko preziaua
Gizonaren enganiua
Xahakua, xahakua (bis),
Lankian zü gabe anhua
Segürki mehe baliua
Zabaldürik zure moskua,
Gertatzen da xilottua
Hasperren bat hantik badoa
Altxa ordian besua

Errepika
Ria lala
Dudalarik idor ahua
Hürrünegi ütür freskua
Hartzen düt bular dibinua
Eüskaldün xahakua.

Hiztegia 12

-121-

min	: mal
eritasun	: maladie
sabel, tripa	: ventre
aran	: prune
tisana	: tisane
zorigaitzez	: hélas
marranta, mafrundi	: enrhumé
sendagile, mediku	: médecin
artatu	: soigner

bainu	: bain
-------	--------

127-129

supizteko	: allumette
ttantto	: jeton
sagarno	: cidre

-130-

-122-

erasiatu	: gronder
gaizki	: mal
zintzur	: gorge
gaixo	: pauvre, cher

xahaku	: gourde
papo	: poitrine
harro	: fier
ezti	: miel, doux
txirrista	: filet (liquide)
bihotz	: coeur
idor	: sec
moko	: bec
hasperen	: soupir
altxa	: lever

124-126

logale	: somnolent
xorta, ohe	: goutte, lit
baietz, ezetz	: que oui, que non
komunak	: toilettes

13. Lan eta lan

131. Eskolan - Irakur eta idatz ezazue.

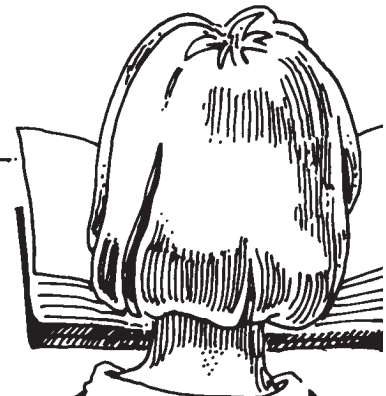
Eskolako solasak.

- Beñat – Guziak hemen gara
 Irakasle – Sar zaitez, Oihana.
 Sar zaitezte guziak
 eta jar zaitezte zuen aulkietan.
- Beñat – Zer egin behar dugu?
 Irakasle – Har ezazu liburua Beñat.
 Ireki ezazu bosgarren ostialdean
 eta irakur ezazu.
- Oihana – Eta guk zer?
 Irakasle – Entzun ezazue irakurgaia.
- Beñat – “Haurrak ikas ezazue euskaraz mintzatzen,
 ongi pilotan eta airoski dantzatzen”.
- Irakasle – Ederki! Errepika itzazu bi lerroak.
 Orain har itzazue kaierrak
 eta idatz ezazue kantu hau.

132. Errepika - Bai ala ez

BAI		EZ	
Sar hadi		Ez hadi sar	
Sar zaitez		Ez zaitez sar	
Jar zaitezte		Ez zaitezte jar	
Sar bedi		Ez bedi sar	
Sar bitez		Ez bitez sar	
NORK	(EZ)	ZER	(BAI)
Zuk		liburua	har ezazu
Zuk	ez ezazu	liburua	har
Zuk		arkatzak	har itzazu
Zuk	ez ezatzu	arkatzak	har
Zuek		liburua	har ezazue
Zuek	ez ezazue	liburua	har
Zuek		arkatzak	har itzazue
Zuek	ez ezatzue	arkatzak	har

134. Gizartean - **Lanbideak** (ofizioak)

Aita-amen lanbideak

- Beñat – Maite, zer da zure aita?
Maite – Nire aita laboraria da.
Behiak hazten ditu.
Beñat – Nire aita ere bai.
Nire ama erizaina da.
Eriak artatzen ditu.
Oihana – Nire aita arrantzalea da.
Arrainak harrapatzen ditu.
Beñat – Iban, zure aita hargina da ?
Iban – Ez ! Ez da hargina, zurgina da.
Beñat – Eta zure ama zer ari da ?
Iban – Amak etxean lan egiten du.
Etxekanderea da.

135. Errepika - **Nork zer lan.**

Zertan ari da?

Pilotaria pilotan ari da.
Laborariak lurra iraultzen du.
Esneketariak esnea biltzen du.
Ihiztariak ihizia harrapatzen du.
Idazkariak gutunak (letrak) idazten ditu.

Zer egiten du?

Espartin egileak espatinak egiten ditu.
Langileak lan egiten du.
Sendagileak erriak sendatzen ditu.
Ikasleak euskara ikasten du.
Irakasleak eskola ematen du.
Ile apaintzaileak ileak mozten ditu.
Saltzaileak gauzak saltzen ditu.

136. Eleketa - **Langilearena egin**

Ikasleak lanbide bat jestuz erakusten du.

1. ikaslea – Nor naiz ni?
2. ikaslea – Artzaina zara zu.
1. ikaslea – Ez! So egin ezazu ongi...

137. Lagunartean - Non zer ari zara?

ANPE aitzinean eleketa.

- Maddi – Arratsalde on, adiskideak.
Non zer ari zarete ?
- Amaia – Ni erizaina naiz
Baionako ospitalean.
eta zu beti ikasten ari ?
- Maddi – Bai aurten ere ikasle naiz
Baionako unibersitatean.
Zurgina zara zu, Mixel ?
- Mixel – Langile naiz
Etxegintza enpresa batean.
- Maddi – Erizain ala artzain,
zurgin ala hargin,
ikasle ala irakasle,
lana beti lan.

138. Errepika - Nork zer lan?

Zer zaintzen du ?

Hurtzainak haurrak zaintzen ditu.
Hertzainak herria zaintzen du.
Artzainak ardiak zaintzen ditu.
Autozainak autoa gidatzen du.
Suhiltzaileak sua hiltzen du.
Giltzainak atea irekitzen eta hesten du.

Zer egiten du ?

Zurginak zura lantzen du.
Harginak ormak (muruak) altzatzen ditu.
Harakinak haragia zerrakatzen du.
Okinak ogia erretzen du.
Arotzak burdina gorritzen du.

139. Eleketa - Nere lanbidea

1. ikaslea – Zer lanbide duzu?
2. ikaslea – Ni okina naiz.
Ogiak gorritzen ditut eta saltzen.
1. ikaslea – Non ari zara lanean?
2. ikaslea – Hazparneko okindegian.

140. Kantua - Maitiak galdegin

1. Maitiak galdegin zautan
Pollit nintzanez (berriz).
- Pollit, pollit nintzela bainan
Larrua beltz, larrua beltz.

2. Maitiak galdegin zautan
Premu nintzanez (berriz)
- Premu, premu nintzela bainan
Etixerik ez, etixerik ez.

3. Maitiak galdegin zautan
Moltsa banuenetz (berriz)
- Moltsa, moltsa banuela bainan
Dirurik ez, dirurik ez.

4. Maitiak galdegin zautan
Lanean nakienez (berriz)
- Lanean, lanean nakiela bainan
Gogorik ez, gogorik ez.

5. Gaixoa hil behar dugu
Guk biek gosez (berriz)
- Gosez, gosez ez naski bainan
Elgar maitez, elgar maitez.

Hiztegia 13

-131-

aulki	: siège, chaise
sartu	: entrer
osto	: feuille
ostoalde	: page
irakurgai	: texte à lire
lerroalde	: paragraphe

-134-

lanbide, ofizio	: métier
laborari	: agriculteur
behi	: vache
eri	: malade
erizain	: infirmier
artatu	: soigner
arrain	: poisson
arrantzale	: pêcheur
harria	: pierre
hargin	: maçon
zur	: bois
zurgin	: menuisier
harrapa	: attraper

135-136

idazkari	: secrétaire
pilotari	: joueur de pelote
esneketari	: laitier
lur	: terre
irauli	: labourer, retourner
ehizi	: gibier
ehiztari	: chasseur
gutun, letra	: lettre
espartin	: sandale

ile apaintzaile	: coiffeur, coiffeuse
moztu	: raccourcir

-137-

etxegintza	: construction
ardi	: brebis
artzain	: berger
ospitale	: hôpital
enpresa	: entreprise

-138-

giltza	: clé
ireki	: ouvrir
hetsi	: fermer
giltzain	: concierge
harakin	: boucher
okin	: boulanger
suhiltzaile	: pompier
orma, murru	: mur
arotz	: forgeron
burdin	: fer
gorritu	: chauffer au rouge

-140-

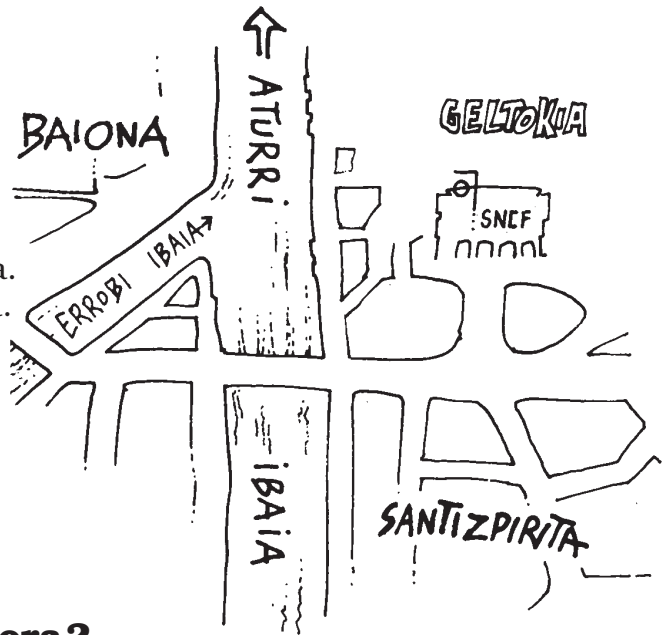
maite	: bien aimé(e)
galdegin	: demander
larrua	: peau
beltz	: noir
premu	: ainé
moltsa	: bourse
hil	: mourir

Eskuin, ezker, zuzen

141. Gizartean - Non da geltokia ?

Koldo bide zuzenaren bilan.

- Koldo – Barkatu Jauna.
Jauna – Bai, zer da?
Koldo – Errazu, non da geltokia?
Jauna – Jarraiko zara karrikaburura.
Gero eskuinera itzuliko zara.
Zubia ikusiko duzu han.
Koldo – Aturri ibaiaren gainean?
Jauna – Bai zubia iraganen duzu
eta ezkerrean duzu geltokia.
Koldo – Milesker, jauna.
Jauna – Ez duzu zeren.

142. Errepika - Non, Nondik, Nora?

BAKAR	ANITZ	BAKAR	ANITZ
bidean	bideetan	karrikan	karriketan
bidetik	bideetarik	karrikatik	karriketarik
bidera	bideetara	karrikarra	karriketara
goizean	goizetan	elurrean	elurretan
goizetik	goizetarik	elurretik	elurretarik
goizera	goizetara	elurrera	elurretara

143. Eleketa - Hiriko mapa

- ikaslea – Non da geltokia?
- ikaslea – Joanen zara zuzen.
Errobiko zubia iraganen duzu.
Herriko etxearen ondoan pasatuko zara.
- ikaslea – Bai, eta gero?
- ikaslea – Ezkerreko karrika hartuko duzu.
- ikaslea – Han da geltokia?
- ikaslea – Bai, han berean.

144. Eskolan : **Ibilaldia**

Andereñoak ikasleak galdu ditu.

- Andereño – Maite, Beñat, non zarete?
– Hemen gara iratzetan
Galduak gara.
- Andereño – Zatozte pentzetik hona,
haitzetara
- Beñat – Aupa! Hemen gara!
- Andereño – Non ibili zarete, haurrak?
- Maite – Laparretan sartu gara.
- Beñat – Eta laparretarik
errekara erori naiz.
- Maite – Uretik jalgi dut
eta iratzetara joan gara.
- Andereño – Bidez bide ibili behar da.
Bideetan ez da galtzen.
- Maite – Bihar mendietara joanen gara.

145. Errepika - **-etan, -etarik, -etara**

Mendian, hesitik errekara erori da.
Mendietan, elorrietarik erreketara erortzen dira.

Mendian, menditik, mendira.
Mendietan, mendietarik, mendietara.

Hesian, hesitik, hesira.
Hesietan, hesietarik, hesietara.

Errekan, errekatik, errekara.
Erreketan, erreketarik, erreketara.

146. Eleketa - **Non ibili zara?**

Irakasleak eta ikasleak ibilaldia kondatzen.

Irak. – Non ibili zara?	Irak. – Mendi anitz baziren?
Ikas. – Mendian ibili naiz.	Ikas. – Mendietan ibili gara.
Irak. – Nondik nora?	Irak. – Nondik nora?
Ikas. – Errekatik pentzera.	Ikas. – Erreketarik pentzeetara.

147. Gizartean - Bide zuzena

Ezantzategian maparekin.

- Amaia – Bide hau ez dut mapan ikusten.
Maddi – Ezantzategian galdeginen dugu.
Errazu jauna.
Langilea – Bai, zer da?
Maddi – Hor, Hazparneko bide zuzena da?
Langilea – Ez da Hazparneko bidea.
Amaia – Zein bide hartuko dugu?
Langilea – Bide kurutzera joanen zarete.
Eskuin itzuliko zarete.
Zubi batetara helduko zarete.
Gero ezker hartuko duzue.
Eta jarrai zuzen zuzena.
Amaia – Noizko helduko gara Hazparnera?
Langilea – Eguerdiko. Hogei kilometra dituzue.
Amaia – Milesker. Berehala abiatuko gara.

148. Eleketa - Norako bidea.

Hazparne	Hazparnera	Hazparnerako bidea
Milafranga	Milafrangara	Milafrangarako bidea
Arrangoitze	Arrangoitzera	Arrangoitzerako bidea
Sara	Sarara	Sararako bidea
hemen	hemendik	hona
hor	hortik	horra
han	handik	hara

149. Eleketa - Herri mapa ikus

1. ikaslea – Non da Azkaine?
2. ikaslea – Hemen gara, Baionan.
Hemendik autobidea har ezazu
horra, Donibane-Lohizunera.
Hortik bide zuzena da,
hara, Azkainera.

150. Kantua - Nongoa zira zu?

1. Nungoa zira?

Garaziko nuzu ni.

2. Nola deitzen zira?

Deitzen nuzu Rosali.

3. Nora zoaz?

Baigorrrira noa ni.

Hiztegia 14

-141-

barkatu	: pardon
bilatu	: chercher
ezker	: gauche
eskuin	: droite
zuzen	: tout droit
karrikaburu	: bout de la rue
zubi	: pont
ibai	: fleuve
Aturri	: Adour
iragan	: passer
Errobi	: Nive
pasatu	: passer
goiz	: matin
elur	: neige

144-146

iratze	: fougère
galdu	: perdre
haritz	: chêne
pentze	: prairie
aupa	: bravo
lapar	: ronce
erreka	: rivière
erori	: tomber
hesi	: haie

-147-

jarraiki	: suivre
bidekurutze	: carrefour

148-150

Arrangoitze	: Arcangues
Sara	: Sare
Azkaine	: Ascain
deitu	: s'appeler

15. Nongoa zara?

151. Lagunartean - Hiru Herrialdeak

Sarako erakustokian hiru ikusle.

- Pierra – Arratsalde on.
Txomin – Bai, zuri ere.
Mailux – Zu, ez zara hemengoa.
Pierra – Ez, Maulekoa naiz
Mailux – “Agur Xiberoa”!
Pierra – Bai, Xiberotarra naiz. Eta zu?
Mailux – Ni, Lapurtarra. Kanbokoa.
Txomin – Ni aldiz, Garaztara,
baina, Baionan bizi.
Pierra – Hiru probintziak hemen gara :
Xiberoa, Lapurdi eta Nafarroa.
Txomin – Egia duzu ! Goazen erakustokira,
tresna zaharren ikustera.
Pierra – Bai, gogotik.

152. Errepika - Herrian, herriko, herritar.

Nor non bizi da ? Nongoa da ?

Herria : Herrian bizi da, herrikoa da edo herritarra.
Xiberoa : Xiberon bizi, Xiberokoa, Xiberotarra da.
Maule : Maulen, Maulekoa, Mauletar.
Lapurdi : Lapurdin, Lapurdiko, Lapurtar.
Kanbo : Kanbon, Kanboko, kanboar.
Nafarroa : Nafarroan, Nafarroako, Nafarra da.
Bidarra : Bidarrain, Bidarraiko, Bidarraitar.
Baigorri : Baigorrin, Baigorriko, Baigorriar.

153. Eleketa - Nongoa zara ?

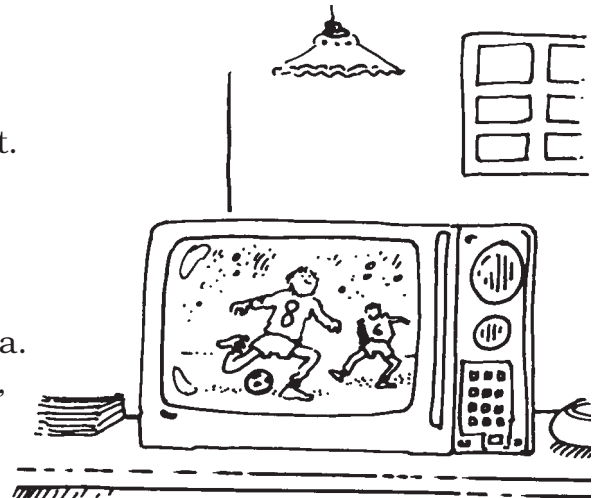
Nor nongoa den ikus Euskal herriko izendegian.

1. ikaslea - Zu, nongoa zara?
2. ikaslea - Ni Ezpeletan bizi naiz.
1. ikaslea - Ezpeletakoa zara, edo Ezpeletarra.
2. ikaslea - Eta zu, nongoa zara?

154. Etxean - Telebistan

Eskolako lanaren ondotik, futbola Euskal Telebistan (ETB).

- Aita – Zer ari zarete?
Xabier – Eskolako lanetan ari naiz.
Ioana – Nik, “Gernikako arbola” egin dut.
Maidier – Nik, matematika ikasten dut.
Zer buruko mina!
Peio – Telebista ikusi nahi dugu:
Ioana – Arratsaldeko futbol partida.
Xabier – Donostia eta Bilbo arteko partida.
Peio – Ezkerrean, Donostiako ekipa da,
eta eskuinean, Bilbokoa.
Aita – Bi eta bat.
Xabier – Bilbotarrak irabazten ari dira.
Peio – Baina, Donostiarrak gogor ari dira.
Aita – Zortziak, baloia hartzen du.
eta ezkerreko zangoz jo!
Peio – Gol! Bi eta bi.
Xabier – Ez du sartu. Bi eta bat.

155. Errepika - Non eta nongo.

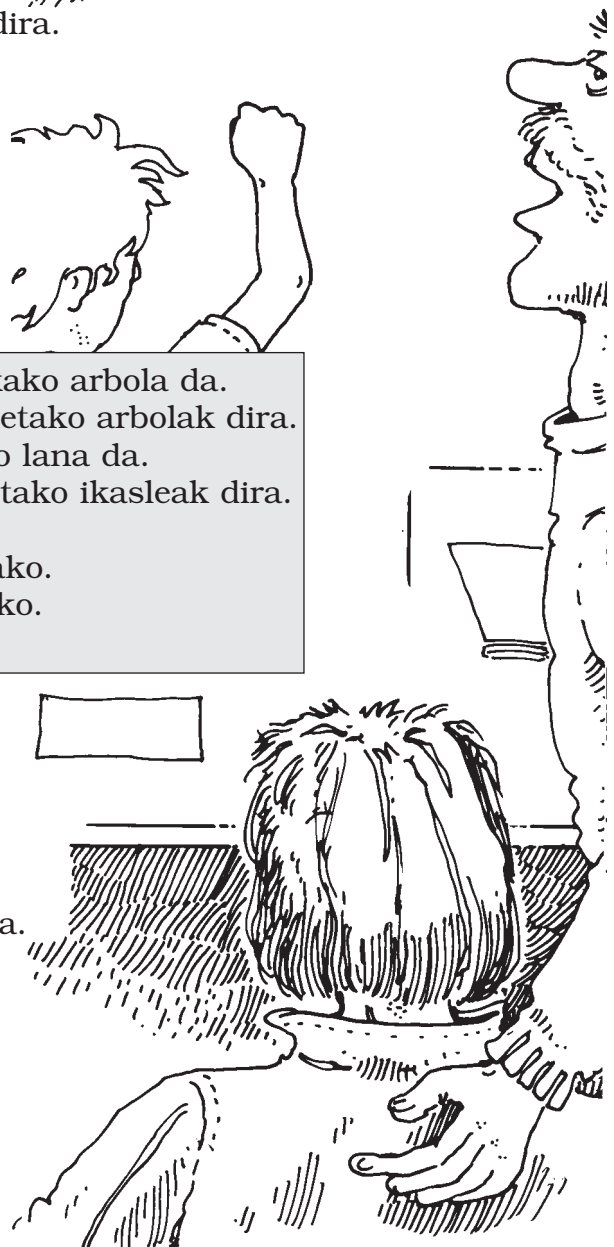
Non da arbola?	– Gernikan ; Gernikako arbola da.
Non dira arbolak?	– Oihanetan ; oihanetako arbolak dira.
Non duzu lana?	– Eskolan ; eskolako lana da.
Non dira ikasleak?	– Eskoletan ; eskoletako ikasleak dira.

Oihanean: oihaneko. Oihanetan: oihanetako.
Eskolan: eskolako. Eskoletan: eskoletako.

156. Eleketa - Etxe-izenak.

Ikasleek, etxe-izenak erabiltzen dituzte.

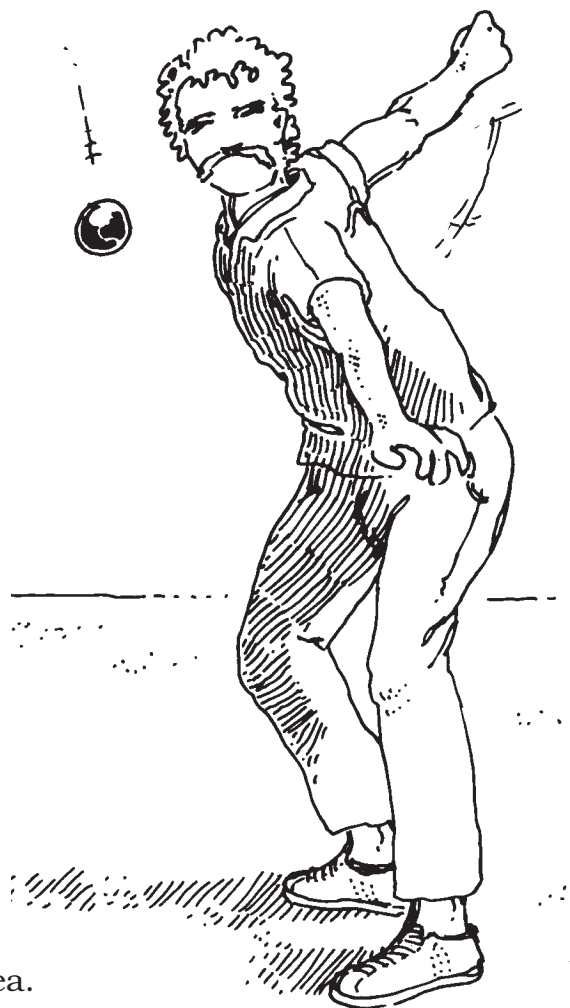
1. ikaslea – Zu nongoa zara?
2. ikaslea – Ni Karrikartekoa naiz.
1. ikaslea – Beraz, Karrikarteko Mattin zara.
2. ikaslea – Edo, Mattin Karrikarte.
Eta zu, nongoa zara?
1. ikaslea – Ni, Haroztegikoa naiz.
2. ikaslea – Beraz, Haroztegiko Luixa zara.
1. ikaslea – Edo, Luixa Haroztegi...

157. Gizartean - Nolako gizonak !

Koldok, Maddiri pilotariak ezagutarazten.

- Koldo – Gaurreguneko partidan
pilotariak herrikoak dira.
Maddi – Zein da, aintzineko hura?
Koldo – Hura, Haizpeko Piarres da.
Maddi – Aurpegi zabaleko hori hortxe?
Koldo – Agerreko Manex, Piarresen laguna.
Maddi – Gorputz handiko hau hementxe?
Koldo – Hau, Uhaldeko Jan Piarre da.
Maddi – Eta gibleko hau?
Koldo – Segategiko Eñaut.
Maddi – Izigarriko besoa du,
eta gaitzeko begi ukaldia.
Koldo – Honen aita ere harritzeko pilotaria da.
Maddi – Nolako aita, halako seme.

158. Errepika - Hau aurpegia.

Gizon buru zabal: buru zabaleko gizona.
Andere gorputz arin: gorputz arineko anderea.
Jale tripa handi: tripa handiko jalea.
Edale zilko luze: zilko luzeko edalea.
Haur sudur luze: sudur luzeko haurra.
Salatari mihi luze: mihi luzeko salataria.
Neska begi zorrotz: begi zorrotzetako neska.
Mutiko zango luze: zango luzetako mutikoa.
Emakume matel gorri: matel gorrietako emakumea.
Erbi beharri erne: beharri ernetako erbia.

159. Eleketa - Ni nolakoa naiz ?

Lagun arteko ele zuriak edo piko zorrotzak.

1. ikaslea – Zu, Anamari ile gorri.
2. ikaslea – Eta zu, Andde mihi luze.
3. ikaslea – Zu, Kattalin zango arin.
4. ikaslea – Eta zu, Pettan tarrapatan.
5. ikaslea – Zu, Eñaut lepo zut.
6. ikaslea – Eta zu, Maider neska eder...

160. Kantua - Ziburutik Sarara

1. Ziburutik Sarara izatu naiz joana,
Neure lehengo maite baten gana.
Han arribatu gabe entzun nuen fama,
Guarda gazte batekin zela hitzemaña.
2. Sara hortan badute neskak pollitik :
Zu dendari gaztea, ororen gainetik.
Abandonatu nauzu maitatuz geroztik,
Nihun ez dut ikusi zu bezen arinik.
3. Urtxo xuri pollita, fin eta fidela,
Deus makurrikan gabe joan zaizkit gibela.
Jende hitsak, badakit, anitz badirela,
Nik ez nuen pentsatzen zu hala zinela.

Historia - Euskal Herria.

Agustin Xaho (1811-1858) : idazle xiberotar honek, aipatu zuen lehenik :
“Zazpiak bat”, zazpi probintziek Euskal Herri bat.
– Hiru iparraldean: Lapurdi, Baxenabarre eta Xiberoa.
– Lau hegoaldean: Araba, Bizkaia, Gipuzkoa eta Nafarroa.
Egia erran, Baxenabarre, Nafarroaren zati bat da.

Hiztegia 15

151-153

Herrialde, probintzia	: province
Maule	: Mauleon
Mauletar	: Mauléonais
Xibero, xiberotar	: Soule
Lapurdi, lapurtar	: Labourd
Garazi, garaztar	: Cise
Kanbo, kanboar	: Cambo
Nafarroa, nafartar	: Navarre
erakustokia	: musée
Bidarra, bidarratar	: Bidarray
Baigorri, baigorriar	: Baïgorry
Ezpeleta, ezpeletar	: Espelette

154-155

Gernika	: Guernica
Donostia, donostiar	: St. Sebastien
Bilbo, bilbotar	: Bilbao
baloi	: ballon
gogor	: dur
jo	: frapper
gol	: but

-157-

nolako	: quel genre de
gaurregun	: aujourd'hui

izigarri	: terrible
gaitz	: immense
harritu	: étonner
ukaldi	: coup

158-159

zilko	: nombril
salatari	: mouchard
erbi	: lièvre
tarrapata	: hâte

-160-

Araba	: Alava
Gipuzko	: Gipuzkoa
Bizkai	: Biscaye
ezberdin	: différent
osatu	: compléter
hondatu	: détruire
lehen	: autrefois
fama	: rumeur
hitzeman	: promettre
dendari	: couturière, commerçant
nihun	: nulle part
urtxo	: palombe

Hau etxe ederra !

161. Etxean - Egoitza berria

Familia egoitza berrian sartzen da.

Ama – Hona oporretako egoitza berria.

Maidar – Ez da biziki handia.

Aita – Zer ez dela handia!

Bost gela ditu.

Hemen neskatoen logela,

hor mutikoen eta

han aitamena.

Peio – Hau egongela da

eta non da jangela?

Ama – Sukaldea da jangela.

Badugu hozgailu ederra

eta sutegia bere labearekin.

Ioana – Non dira komunak?

Ama – Mainugela eta komunak

kolidor buruan dira.

Xabier – Non jostatuko gara?

Aita – Galerian jostatuko zarete.

Hola guziak ongi izanen gara.

162. Errepika - Norena, bakar, anitz.

Haur bakar :

Haurrak badu ohea.

Haurraren ohea da.

Ohea haurrarena da.

Haurrak, haurraren, haurrarena.

Neskak, neskaren, neskarena.

Ibanek, Ibanen, Ibanena

Haur anitz :

Haurrek badute gela.

Haurren gela da.

Gela haurrena da.

Haurrek, haurren, haurrena.

Neskek, nesken, neskena.

Ioanak, Ioanaren, Ioanarena.

163. Eleketa - Etxearen plana.

Nork bere etxearen plana deskriba.

1. Gela hau sukaldea da.

2. Gela hori nire logela da.

Gela hura aitamena da.

2. Hemen egongela da.

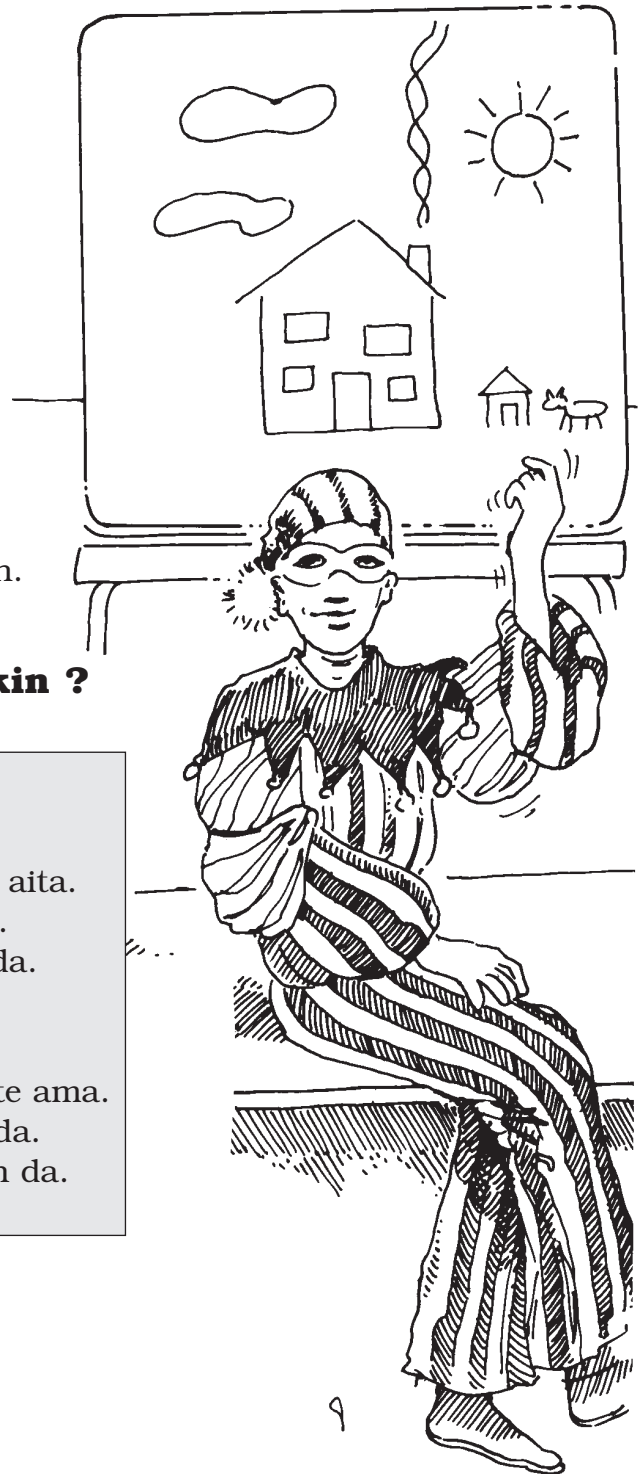
Hor jangela da.

Han mainugela da.

164. Eskolan - Etxea marrazten

Irakasleak etxea marrazten du arbelan

- Irakaslea – Zer egiten dut, Beñat?
Beñat – Ormak (murreak).
Orma xuriak.
Irakaslea – Eta orain?
Beñat – Teilatua ximinearekin
edo kebidearekin.
Oihana – Kea zerura igaiten da.
Irakaslea – Zuri Oihana.
Oihana – Atea, leiho bat, bi leiho,
hiru leiho, lau leiho.
Irakaslea – Zer falta da?
Beñat – Pintto bere tegiarekin.
Oihana – Zeruan eguzkia eta lañoak.
Irakaslea – Zuek ere egin ezazue
etxe eder bat, margo anitzekin.

165. Errepika - Norekin eta zerekin ?

Alaba bakar :

Alabak badu aita.
Alabaren aita da.
Aita alabarekin da.

Alaba anitz :

Alabek badute aita.
Alaben aita da.
Aita alabekin da.

Haur bakar :

Haurrak badu ama
Haurraren ama da.
Ama haurrarekin da.

Haur anitz :

Haurrek badute ama.
Haurren ama da.
Ama haurrekin da.

166. Eleketa - Etxea marraztuz.

*Ikasle batek etxea marrazten du,
besteak gauzak izendatzen ditu elgarri lotuz.*

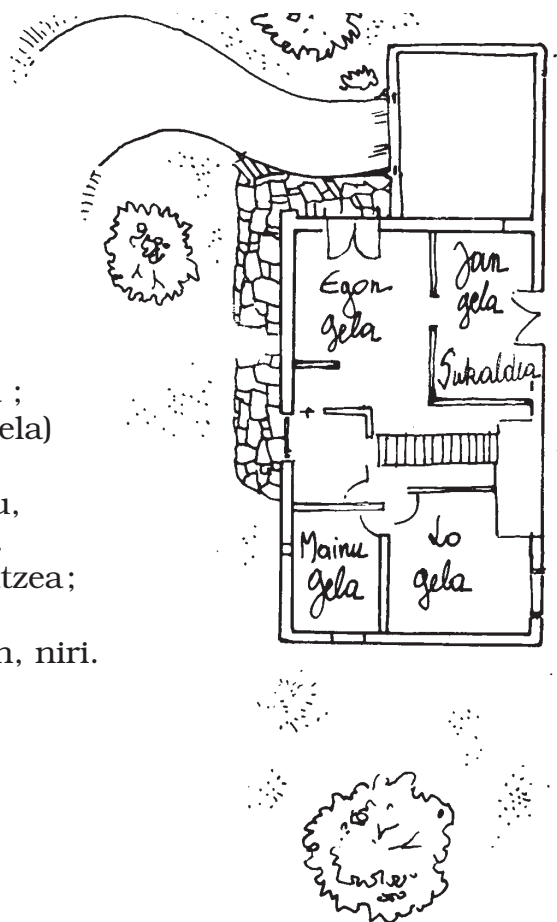
Teilatua teilekin. Ximinea kearekin.
Ormak leihoekin. Atea alazearekin.
Pintto bere tegiarekin. Zuhaitzak xoriekin.

167. Gizartean - **Etxea erosten**

Mailux eta Txominek etxea erosi nahi dute.

- Saltzailea – Hona etxe ederra.
Orma (muru) zuriak teilatu gorriarekin.
- Mailux – Kanpoa gustatzen zait niri.
Zenbat gela ditu?
- Saltzailea – Egon gela, jan gela eta sukaldea ;
Hiru logela eta mainugela (ikuzgela)
Gustatzen zaizue?
- Txomin – Etxea hau ederra iruditzen zaigu,
baina ingurua ikusi behar dugu.
- Saltzailea – Begira itzazue lorategia eta baratzea;
atea balkoiarekin.
- Mailux – Balkoi txar hori ez zait gustatzen, niri.
Ate hori bai. Eta zuri, Txomin?
- Txomin – Niri ere bai.
Suerte ona gertatu zaigu.

168. Errepika - **Zer nori.**

NOR	NORI	NOR	NORI	
Haurra Txomin Martta	haurrari Txomini Marttari	Ni eta hi Ni eta zu Gu eta zuek	niri eta hiri niri eta zuri guri eta zuei	
NORI	ZER	(EZ)	ADITZA	(BAI)
Niri	etxea		gustatzen	zait
Niri	logela	ez zait	gustatzen	
Txomini	laguna		etorri	zaio
Guri	ederra		gertatu	zaigu
Zuri	pesta	ez zaizu	gustatzen	
Zuei	pesta	ez zaizue	gustatzen	
Denei	airosa		iruditzen	zaie

169. Eleketa - **Etxe bisita.**

- Saltzailea – Hona etxe handia.
- Senarra – Ederra iruditzen zait.
- Emaztea – Ederra iruditzen zaizu? Niri ez...

170. Kantua - Ikusten duzu

1. Ikusten duzu goizean
Argia hasten denean
Menditto baten gainean

Etxe ttipitto aitzin xuri bat,
Lau haritz ondoren erdian,
Xakur xuri bat atean,
Iturriño bat aldean,
Han bizi naiz ni bakean (bis).

2. Nahiz ez den gaztelua
Maite dut nik sorlekua
Aiten aitek hautatua (bis).

Etxetik kanpo zait iduritzen
Nonbait naizela galdua
Nola han bainaiz sortua
Han utziren dut mundua
Galtzen ez badut zentzua (bis).

Hiztegia 16

161-163

egoitza	: appartement
oporak	: vacances
gela	: pièce, local
sutegia	: cuisinière
labe	: four
hozgailu	: réfrigérateur
mainugela	: salle de bain
kolidor	: couloir
galeria	: balcon

164-166

marraztu	: dessiner
teilatu	: toit
ke, kebide	: fumée, cheminée
margo	: couleur
arbela	: tableau
zeru	: ciel
leiho	: fenêtre
ate	: porte
tegi	: niche
lotu	: lier
atalaze	: seuil

167-169

ikuzgela	: salle de toilette
inguru	: alentour
iruditu	: sembler
lorategi	: jardin
baratze	: potager
balkoi	: balcon
bisitatu	: visiter

-170-

argia	: lumière
menditto	: colline
iturri	: source
gaztelu	: château
sorleku	: lieu de naissance
hautatu	: choisir
utzi	: laisser
zentzu	: esprit
aitzin	: façade

17. Erosketak

171. Gizartean - Liburu dendan

Anai-arrebak puska (gauza) erosten.

- Saltzailea – Egun on Maite eta Beñat.
Zer nahi duzue ?
Maite – Liburu hau nahi dut.
Zenbat balio du liburu honek ?
Saltzailea – 13 euro.
Maite – Kario da.
eta beste horrek?
Saltzailea – 6 euro eta berrogeita hamar zentimo.
Maite – Merke da. Erosten dut.
Beñat – Nik bi kaier nahi ditut.
eta hiru arkatz (kraion).
Saltzailea – Kaierak 2 € balio ditu (2).
eta arkatzak hirurogei zentimo (60).
Maite – Orotara zenbat zor dugu ?
Saltzailea – Hamabi euro eta hogeita hamar zentimo.
Maite – Hori zu.
Saltzailea – Zuzen zuzena da. Milesker.
Beñat – Guk zuri. Agur.

172. Errepika - Dirua erabil.

Xehea: euro bat, bi euro, bost euro.

Biletak: hamar euro, hogeituro, berrogei-ta-hamar euro, ehun euro.

173. Eleketa - Saltzailea eta erosleak.

Saltzailea	– Zer nahi duzu?	100 hosto	2 €
Eroslea	– Nik papera nahi dut	5 kaier	5 €
Saltzailea	– Zenbat hosto?	5 estalgi	3 €
Erosleak	– Ehun hosto.	12 arkatz	4 €
Saltzailea	– Hori zu.	2 liburu	12 €
Eroslea	– Zenbat balio dute?	10 azal	1,25 €
Saltzailea	– Bi euro.		
Eta besterik ?		Orotara	27,25 €

174. Lagunartean - Present ederra

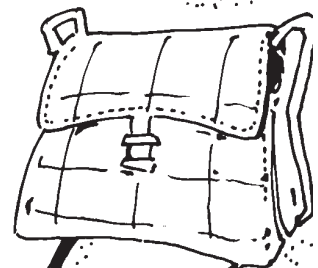
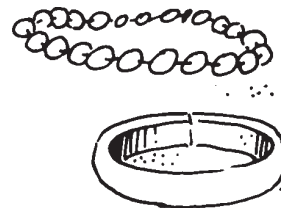
Koldok bere adiskideari presenta egin nahi dio.

- Saltzailea – Zer nahi duzu?
Koldo – Maddiri zerbait erosi nahi diot.
Saltzailea – Zer erosiko diozu zure adiskideari?
Koldo – Edergailu bat.
Saltzailea – Ordulari honek plazer egingen dio.
Koldo – Jadanik gurasoek eman diote.
Saltzailea – Beraz lepoko hau,
edo esku-zaku hori
edo ukaiko hura.
Koldo – Berari galde egingen diot.
Orain panpina hau hartuko diot.

175. Errepika - Nori

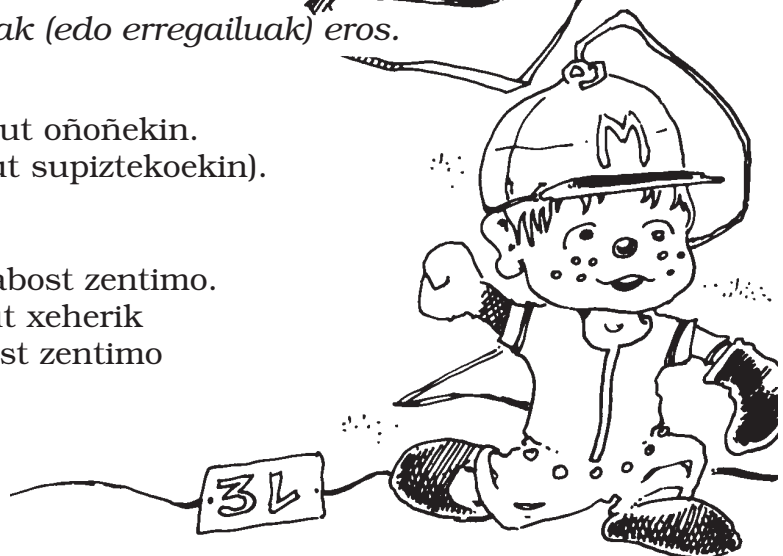
- Koldoren liburua eman Koldori
- Maddirena Maddiri eraman.
- Lagunaren zakua utz lagunari.
- Nirea niri eta hirea hiri.
- Gurea guri eta zurea zuri.
- Beñatek pilota hartu du eta Peiori eman dio.
- Nik pilota hartu dut eta lagunari eman diot.
- Zuk pilota hartu duzu eta lagunari eman diozu
- Guk pilota hartu dugu eta lagunari eman diogu.
- Zuek pilota hartu duzue eta lagunari eman diozue.
- Ikasleek pilota hartu dute eta lagunari eman diote.

176. Eleketa - Erosketak

Agurrak egin eta gero xuingomak (edo erregailuak) eros.

- Saltzailea – Zer nahi duzu?
Eroslea – Xuingomak nahi ditut oñoñekin.
(Zigarretak nahi ditut supiztekoekin).
Saltzailea – Hori zu.
Eroslea – Zenbat da?
Saltzailea – Euro bat eta hogeitabost zentimo.
Eroslea – Hona bi euro. Ez dut xeherik
Saltzailea – Hirurogeita hamabost zentimo
zor ditut. Hori zu.

177. Familian - Okindegian

Ama ogi erosten.

- Okina – Zer nahi duzu, Etxemendi anderea?
 Ama – Bi ogi handi familiarentzat.
 Okina – Hori zu, eta gero?
 Ama – Opilak haurrentzat.
 Maider – Zer dute barnean?
 Okina – Hemen xokoleta,
 hor mahatsa.
 Maider – Guretzat opila xokoletarekin.
 Peio – Niretzat opila mahatsarekin.
 Ama – Zer erraten diozue okinari ?
 Haurrak – Esker mila. Milesker. Eskerrik asko.
 Okina – Zer ekartzen diozu senarrari ?
 Ama – Gozoki handi bat eremanen diot.
 Maider – Denen janen dugu.

178. Errepika - Norentzat, norendako?

- Haurra, haurren, haurarentzat, haurrendako
- Haurrak, haurren, haurrentzat, haurrendako.
- Maider, Maiderren, Maiderrentzat, Maiderrendako.
- Peio, Peioren, Peiorentzat, Peiorentdako.
- Gu, gure, guretzat, guretako.

NOR	ZER	(EZ)	ADITZA	(BAI)	NORI
Nik	opila		erosi	diot	okinari
Zuk	ogirik	ez diozu	erosi		okinari
Maiderrek	gozokia		erosi	dio	okinari
Guk	xokoletik	ez diogu	ekarri		amari
Zuek	mahatsa		ereman	diozue	amari
Aita-amek	ononik	ez diote	erosi		haurrari

179. Eleketa - Ezbaika, atzo, egun, bihar.

1. Atzo nik opila ekarri diot amari	1. Egun nik opila erosten diot
2. Nik ez diot opila ekarri amari.	2. Nik ez diot opila erosten.
Xokoleta ekarri diot.	
3. Nik ez diot xokoletik ekarri.	1. Bihar nik opila ekarriko diot.
Mahatsa ekarri diot.	2. Nik ez diot opila eremanen.

180. Kantua - Joan nintzen azokara

-1-

Behin joan nintzen azokara.
Erosi nuen xakur bat.
Xakurrak hau hau !
Nik sasa berari.
Ereman nuen amari.

-2-

Behin joan nintzen azokara.
Erosi nuen gatu bat.
Gatuak miau,
Xakurrak hau hau,
Nik sasa berari.
Ereman nuen amari.

-3-

Behin joan nintzen azokara.
Erosi nuen txerri bat.
Txerriak gre gre !
Gatuak miau,
Xakurrak hau hau.
Nik sasa berari.
Ereman nuen amari.

-4-

Behin joan nintzen azokara.
Erosi nuen txistu bat.
Txistuak fliu fliu !
Txerriak gre gre,
Gatuak miau,
Xakurrak hau hau,
Nik sasa berari.
Ereman nuen amari.

Hiztegia 17

171-173

puska	: furniture
kario	: cher
merke	: bon marché
zor	: dette
hori zu	: voilà
estalgia	: enveloppe
azal	: couverture

174-176

presenta	: cadeau
ukaiko	: bracelet
panpina	: poupée
ordulari	: montre
eraman	: porter
erregailu	: brûleur
oñoña	: bonbon

177-179

opila	: petit pain
xokoleta	: chocolat
mahatsa	: raisin
ekarri	: apporter
gozoki	: pâtisserie

-180-

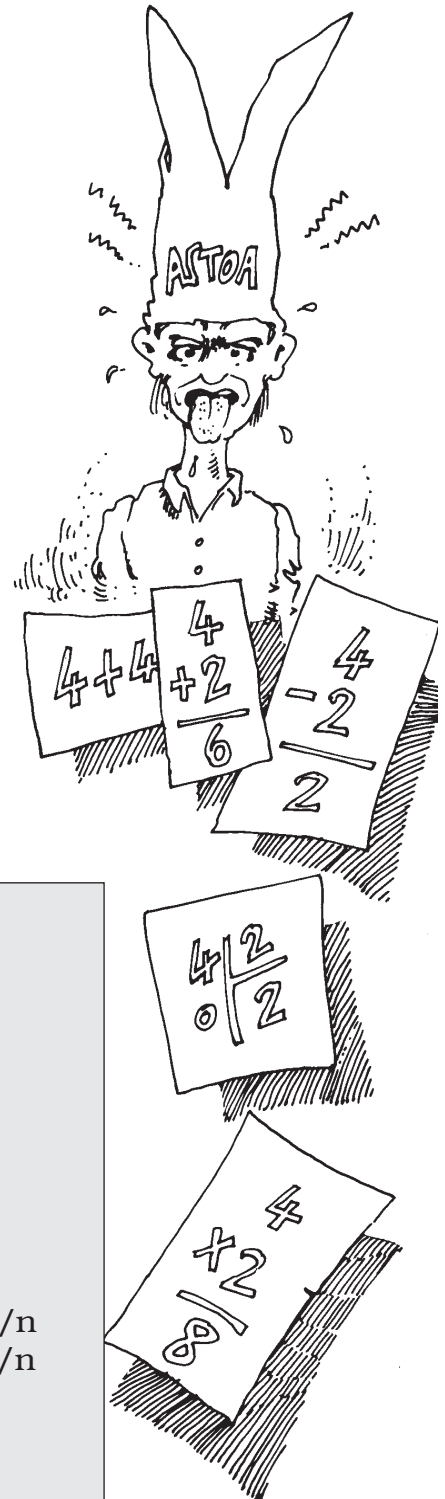
azoka	: place
txixtu	: flûte
sasa, soso	: (pour calmer les animaux)

18. Egunero (egun oroz)

181. Etxean - Eskolako berri

Eskolako berrietaz eleketan.

- Aita – Zer ikasi duzue eskolan?
 Maider – Goizean frantsesa ikasi dugu:
 lehenik irakurketa, gero diktaketa.
 Aita – Eta zuk Peio?
 Peio – Goizean idazketa eta arratsaldean
 zientziak ikasi ditugu.
 Euskaraz ere izan gara.
 Aita – Zuk ere zientziak egin dituzu, Ioana?
 Ioana – Ez, matematikak landu ditut.
 Lau jokoak : gehiketa, kenketa,
 zatiketa eta biderketa.
 Gero euskaraz kantatu dugu.
 Aita – Eta zu Peio, ongi jostatu zara?
 Peio – Lan egin dut nik ere:
 kondaira eta geografia.
 Aita – Zer ikasle langileak!
 Aita-amei plazer egiten diezue.

182. Errepika - Zer nori nork.

	BAKAR		ANITZ
NORI	Ikasleari amari haurrari		ikasleei amei haurrei
NORK	NORI	ZER	ADITZA (BAI)
Nik	lagunari	pilota	hartu diot
Nik	lagunei	pilota	hartu diet
Hik	anaiari	liburua	irakurri diok/n
Hik	anaiei	liburua	irakurri diek/n
Amak	alabari	gona	erosi dio
Amak	alabei	miraila	erosi die

184. Eskolan - Ikasleekin

Adereñoak ikasleak entzuten ditu.

- Maite – Ni goizik jaikitzen naiz eta begitartea ikuzten dut.
Beñat – Ni zazpietan jaikitzen naiz eta autobusa zortzietan hartzen dut.
Maite – Amak eta nik, hurrei askaria prestatzen diegu eta denak askaltzen (gosaltzen) gara.
Beñat – Gure klaseak bederatzieta hasten dira.
Maite – Egurditan kantuan bazkaltzen gara. Bietan berriz ikasgelara joaten gara.
Beñat – Lauetan etxera itzultzen gara eta etxean ariketak egiten ditugu.
Maite – Zortzietan afaltzen gara. Gero telebistari begiratzen diogu.
Beñat – Gero denak etzaten gara.

185. Errepika - Zer nori nork.

NORK	NORI	ZER	(BAI)
Guk	haurrari	lana eman	diogu
Guk	hurrei	lana eman	diegu
Zuk	anaiari	jostailua hautsi	diozu
Zuk	anaiei	jostailu hautsi	diezu
Zuek	lagunari	baloia kendu	diozue
Zuek	lagunei	baloia kendu	diezue
Ikasleek	irakasleari	ipuina kondatu	diote
Irakasleek	ikasleei	ipuina kondatu	diete

186. Eleketa - Atzo zer egin duzu?

Maitek eta Beñatek atzoko eguna kondatzen dute.

- Maite – Atzo goizik jaiki naiz eta begitartea ikuzi dut.
Beñat – Autobusa zortzi orenetan hartu dut.

Maite – Amak eta nik askaria prestatu diegu hurrei.
Beñat – Klaseak bederatzi orenetan hasi dira...

187. Lagunartean - Egun eta zer?

Galtxagorrik bere eguna kondatzen du.

- Maider – Zer ari zara aste honetan?
 Galtxa – Goizeko zazpi orenetan jaikitzen naiz.
 eta askaltzen (gosaltzen) naiz.
 Maider – Gero autobusa hartzen duzu?
 Galtxa – Bai eta egunkaria irakurtzen dut.
 Lantegi aintzinean autobusetik jausten naiz
 eta eguerdi arte lanean aritzen naiz.
 Maider – Ostatuan bazkaltzen zara?
 Galtxa – Bazkal saria ostalerrari ordaintzen diot.
 Bi orenetarik seieta berriz lanera.
 Maider – Gero Maddiri telefonatzen diozu?
 Galtxa – Edo lagunei eskukaldi bat ematen diet.
 Maider – Afal ondoan telebistari begiratzen diozu.
 Galtxa – Gauerditan oheratzen naiz.
 Maider – Eta biharamunean berriz haste.

188. Errepika - Zer nori nork.

NORK	(EZ)	NORI	ZER	(BAI)
Nik Zuk	ez diozu	ostalerrari ostalerrari	ordaindu ordaindu	diot
Mixelex Maddik	ez dio	Maddiri Mixeli	telefonatu telefonatu	dio
Guk Zuek Hurrek	ez diozue	telebistari emankizunari emankizunari	so egiten so egiten so egiten	diogu diote

189. Eleketa - Gero zer egingen dugu?

Maddik Mixeli biharko eguna kondatzen dio: ikus elkarritzeta.

- Mixel – Maddi, bihar zer egingen duzu?
 Maddi – Zazpi orenetan jaikiko naiz eta askalduko.
 Mixel – Gero autobusa hartuko duzu?
 Maddi – Bai, eta egunkaria irakurriko dut...

190. Kantua - Xarmegarria

1. Xarmegarria zira, eder eta gazte.
Ene bihotzak ez du zu baizikan maite.
Bertze zenbait bezela ote zira libre?
Zurekin ezkontzeaz dudarik ez dut.
2. Xuri gorria zira, arrosa bezala:
Profetak ez dira mintzo hola hola.
Araberan bazinu gorputza horrela,
Iduriko zinuen zeruko izarra.
3. Oi maitea, zatozkit plazer duzunean,
Nehork ikusi gabe, ilunabarrean.
Lagun bat badukezu joaiteko bidean:
hark ezarriren zaitu trankil bihotzean.

Hiztegia 18

181-182

egunero	: chaque jour
irakurketa	: lecture
diktaketa	: dictée
zientziak	: sciences
landu	: travailler
jokoak	: opérations
kondaira	: histoire
geografia	: géographie
plazer	: plaisir
miraila	: miroir
idazketa	: écriture

184-186

klase	: classe
ariketa	: exercice
begira, beha	: regarder
etzan	: se coucher
jostailu	: jouet
kondatu	: raconter
hautsi	: casser

187-189

sari	: prix
eskukaldi	: aide
biharamun	: lendemain
emankizun	: émission
elkarrizketa	: dialogue
galtzagorri	: diabolotin
ohe	: lit
oheratu	: se coucher

-190-

xarmagarri	: charmant
baizik	: seulement
duda	: doute
arrosa	: rose
arabera	: proportion
izar	: étoile
nehor, inor	: personne
ilun	: nuit
ilunabar	: crépuscule

19. Zer eguraldia!

191. Etxean - Eguraldi txarra

Familia etxetik jalgitzen da euriarekin.

- Aita – Euria dugu, haurrak!
Har izatzue gabardinak eta botak.
- Maite – Botak ez zaizkit gustatzen.
- Aita – Baina zerua goibel da.
Lano anitz dira.
- Ama – Guk aterkiak hartzen ditugu.
Euri uharra ari da.
- Peio – Haize hotza da.
Ortzia eta ximistak ari dira.
- Maiderr – Bai eta ortzia eroriko zaigu.
- Aita – Ez izi haurra! Euriaren ondotik
eguzkia etorriko zaigu.

192. Errepika - Nor nori

- Eguraldi ederra gustatzen zait niri.
 - Egun ederrak gustatzen zaizkit niri.
 - Ximixtak ez zaizkit gustatzen niri.
-
- Oseba Manex etorri zaizu zuri.
 - Oseba eta izeba etorri zaizkizu zuri.
 - Kusunak ez zaizkizu etorri zuri.
-
- Izeba Maia etorri zaio Maiderrri.
 - Oseba eta izeba etorri zaizkio Maiderrri.
 - Lagunak ez zaizkio etorri Maiderrri.

193. Eleketa - Euri ala eguzki?

Eguraldi txarraz mintza, bakoitzak erranez zer gustazen zaion.

1. Euria da.
2. Euria ez zait gustatzen. Eguzkia bai.
3. Laño anitz dira.
4. Lañoak ez zaizkit gustatzen. Ximixtak bai.
5. Haizea da.
6. Haize hegoa gustatzen zait. Haize hotza ez.

194. Lagunartean - Eguraldi ederra

- Maddi – Eguraldi (denbora) ederra dugu.
Zer egingen dugu?
- Koldo – Kasu, zeruan lañoak badira.
- Maddi – Haatik eguzkia dir-dir jaiki da.
Haizea hego aldetik dugu.
- Koldo – Dena dela mendebalera
itzultzen ari da.
Gero ipar haizea hotza da.
- Maddi – Bainan ez du hedoirik ekartzen.
Itzuli bat egin dezagun mendian.
Bista ederra iruditzen zait.
- Koldo – Mendiak eta pottokak
gustatzen zaizkit.
Halere zerua ez da garbi.
Lanbroa eroriko zaigu.
- Maddi – Beraz har ditzagun bizikletak.
- Koldo – Ez, ez, bizikletarik ez!
- Maddi – Ordokian ibil gaitezen.
- Koldo – Ala jauna! Errota zilo da!

195. Errepika - Nor nori

- Guri lanbroa etorriko zaigu.
- Guri lañoak etorriko zaizkigu.
- Guri lañoak ez zaizkigu etorriko.
- Zuri lanbroa altxatuko zaizu.
- Zuri lañoak altxatuko zaizkizu.
- Zuri lañoak ez zaizkizu eroriko.
- Mendia zuei ederra iruditzen zaizue.
- Pottokak zuei zaluak iruditzen zaizkizue.
- Arranoak zuei ez zaizkitzue ederrak iruditzen.
- Hurrei erbia joan (ihesi) zaie.
- Hurrei xoriak joan (ihesi) zaizkie
- Hurrei xoriak ez zaizkie hurbildu.

196. Eleketa - Eguraldi ederra.

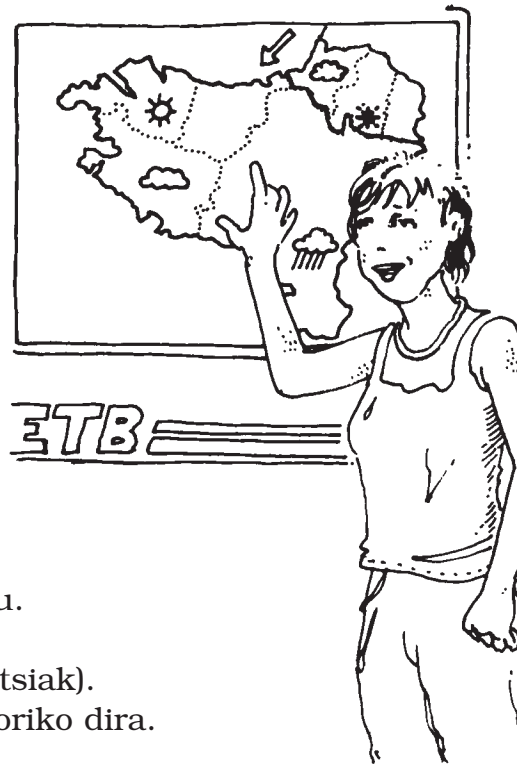
Denbora ederraz mintza, itzuli bat egiterakoan.

1. Bihar eguraldi ederra ukanen dugu. Zer egingen dugu?
2. Zeruan lañoak izanen dira Gero eguzkia dir-dir jaikiko da...

197. Gizartean - Meteo telebistan

Euskal telebistan bi meteolari.

- Iñaki – Gaur egun eguraldi guziak baditugu.
Argitxu – Bizkaian eta Gipuzkoan eguzkia da eta zerua urdin urdina.
Iñaki – Araban eguraldi hitsa dute?
Argitxu – Araban goibel da eta Nafarroan euria ari da.
Iñaki – Iparraldean denbora hotza aments?
Argitxu – Iparraldean lañoak dira eta mendietan elurra erori da.
Iñaki – Haizea nondik da?
Argitxu – Haizea iparraldetik baina ahul, eta itsasoa bare.
Iñaki – Bihar eguraldia txartuko da?
Argitxu – Haizea indartuko da eta mendebaletik lañoak ekarriko ditu.
Iñaki – Beraz goizean haize eta euri.
Argitxu – Bai, eta arratsaldean uharrak (erauntsiak).
Han hemenka barazuza eta harria eroriko dira.

198. Errepika - Orain eta gero

- Egun euria egiten du, bihar eguzkia egingen du.
- Egun zerua goibel da, bihar zerua garbi izanen da.
- Egun haize hotza etorri zaigu, bihar haize beroa.
- Egun lañoak jin zaizkigu, bihar lañoak joanen dira.

199. Eleketa - Meteo

Mapa batean meteo eman ETB-n bezala. Meteo seinaleak:

– eguzkia		– lañoak (hodeiak)	
– euria		– elurra	
– ximixtak		– haizea	
– barometra		– termometra	

200. Kantua - Urtxo xuria

1. Urtxo xuria errazu

Nora joaiten ziren zu (bis).

Hego aldeko mendiak oro

Elurrez beteak dituzu.

Gaurko zure ostatu

Gure etxean baduzu (bis).

2. Ez nau izitzen elurrak

Ez eta ere gau ilunak (bis).

Maitea gatik pasa nintzazke

Gauak eta egunak.

Gauak eta egunak.

Desertu eta oihanak (bis).

Hiztegia 19

-191-

txar, tzar	: mauvais
gabardina	: gabardine
botak	: bottes
goibel	: nuageux
laño	: brouillard
aterki	: parapluie
uharra	: averse
haize	: vent
hotz	: froid
ortzia	: orage
ximista	: éclair
izitu	: effrayer
eguzki	: soleil

194-196

dir-dir	: brillant
mendebal	: ouest
ipar	: nord
itzuli	: randonnée
garbi	: propre
lambroa	: brouillard
ordoki	: terrain plat
hegoa	: vent du sud
pottok	: poney
zalu	: rapide
arrano	: aigle
ihs	: en exil

197-200

meteo	: météo
meteolari	: agent de météo
urdin	: bleu
hits	: pâle, triste
ahul	: faible
bare	: calme
txartu	: se détériorer
indartu	: se renforcer
uhar, erauntsi	: averse
hodei	: nuage
barazuza	: grêlons
harri	: grêle
desertu	: désert
ostatu	: hospitalité

Lau sasoiak

201. Etxean - Udaberria

Zuhaitz pean, udaberrian.

- Osaba – Nork ezagutzen ditu lau sasoiak?
Peio – Nik Udaberria, uda, udazkena, negua.
Osaba – Zein sasoi maiteago duzu?
Peio – Niri udaberria gustatzen zait :
uda, beroegi da, negua hotzegi.
Maidar – Niri ere bai.
Osaba – Eta zergatik ote?
Maidar – Loreen gatik. Pentzeak
izar lorez beteak bait dira.
Ioana – Niri udaberria gustatzen
zait txoriengatik
Osaba – Txoriak maite dituzu?
Ioana – Bai, kabiak egiten bait dituzte,
eta arraultzeak erruten dituzte.
Maidar – Gero txorikumeak sortzen dira.
Peio – Eta nik harri ukaldia emanen diet.
habailuaz: ihiztaria naiz.

202. Errepika - Bero, beroago, beroegi.

- Udaberria beroa da. – Itsas-haizea hotza da.
– Udazkena beroago da. – Eguzki-haizea hotzago da.
– Uda beroegi da. – Ipar-haizea hotzegi da.

203. Eleketa - Zer da ederrago?

Konparaketak egin gauzen artean:

1. Zer gustatzen zaizu, udaberria ala uda?
2. Niri udaberria gustatzen zait. Uda beroegi da.

- Zein da ederrago, izarlorea ala arrosa?
– Zein da euritsuago, larrazkena ala negua?
– Zein duzu nahiago, sagarra ala gerezia?
– Zein duzu maiteago, xakurra ala gatua?

204. Lagunartean - Uda ala negua?

Oporrak noiz, nesken arteko solasak.

- Mailux – Oporrak noiz hartzen dituzu?
Maddi – Koldori eta niri uda gustatzen zaigu eguzkia, hondartza, pestak. Zer zoriona!
Mailux – Nire ustez negua ederrago da: elurra, lerrazkina (eskia), eguberri. Zer atsegina!
Maddi – Alta niri uda negua baino ederrago zait. Zerua garbia dago eta itsasoa urdin urdina.
Mailux – Uda beroegi zait, eta turistak ibiltzen dira trumilka.
Maddi – Aldiz niri negua hotzegi zait: eguraldia euritsu bait da, eta gauaz izotza jausten bait da.
Mailux – Betikoa! Udan negua nahiago dugu, eta neguan uda.
Nagusi – Uda ala negu, oporrak nahiago!

205. Errepika - Eder baino ederrago.

- Bai, mendia ederra da.
Baina itsasoa ederrago da.
Hots, itsasoa mendia baino ederrago da.
- Bai, uda euritsu da.
Baina negua euritsuago da.
Hots, negua uda baino euritsuago da.

206. Eleketa - Oporrak noiz?

Bi ikasle oporretaz mintzo.

1. ikaslea – Oporrak udan ala neguan nahiago dituzu?
2. ikaslea – Nik oporrak neguan nahiago ditut.
1. ikaslea – Zergatik?
2. ikaslea – Bai, itsasoa ederra da. Baina mendia ederrago da.
- Adibideak – Igerika eskia baino atseginago.
– Negu kirolak merkeago, uda turismoa baino.

207. Lagunartean - Udazkena

Bata ihizin, bestea onddo bilan.

- Pattin – Onddoka ibilki, Manex?
Manex – Bai eta zu ihizin, Pattin?
Pattin – Bai, eguraldi ederrarekin.
Manex – Segur baietz.
Pattin – Ihiztarientzat udazkena sasoin ederrena da.
Manex – Zergatik ote?
Pattin – Usoak eta basa-ahateak etortzen baitira iparretik.
Manex – Laborarientzat ere udazkena sasoin aberatsena da.
Pattin – Hori iruditzen zaizu?
Manex – Haize hegoak zohitzen ditu artoak, gaztainak eta mahatsak.
Uzta asko biltzen dugu.
Pattin – Gero hostoak gorrituko zaizkigu. eta negu hotza etortzen zaigu.
Manex – Baina udaberrian bazterrak berriz piztuko zaizkigu.

208. Errepika - Eder, ederrago, ederrena.

– Bai udaberria ederra da.
Baina uda ederrago da.
Eta udazkena ederrena da.	– Uda euritsu da.
Udazkena euritsuago da.
Negua euritsuena da.
– Udazkena eder ederra da.
Udazkena biziki ederra da.	– Negua arrunt euritsua da.
Negua osoki euritsua da.

209. Eleketa - Sasoi ederrena.

1. ikaslea – Zuretzat zein da sasoi ederrena?
2. ikaslea – Niretzat udazkena da sasoi ederrena.
1. ikaslea – Zergatik?
2. ikaslea – Hosto horiengatik.
Eta zuri zer irudi zaizu?
1. ikaslea – Niri ere larrazkena ederrena zait.
2. ikaslea – Zergatik?
1. ikaslea – Iratzeak gorri gorriak baitira.

210. Eztabaida - Zer sasoia!

- Udaberriaren ederra!
- Udaberria zein ederra den!
- Uda ederrago da!
- Udazkena ederrena da!
- Negua biziki ederra da!
- Ezetz! Udazkena ederrena da!

Hiztegia 20

201-203

sasoi	: saison
udaberri	: printemps
uda	: été
udazken, larrazken	: automne
negu	: hiver
lore	: fleur
izarlore	: pâquerette
kabia	: nid
habailu	: fronde
txorikume	: oisillon
txori	: oiseau

204-206

hondartza	: plage
eskia	: ski
lerrazkina	: ski
turista	: touriste
trumilka	: en foule

betiko	: éternel
kirol	: sport
igeri	: nage
euritsu	: pluvieux
izotz	: gelée blanche
jautsi	: descendre

207-210

ehiza	: chasse
ihizi	: gibier, chasse
ihiztari	: chasseur
onddo	: champignon
onddoko	: cueillette de champignon
ahate	: canard
basa	: sauvage
aberats	: riche
zohitu	: mûrir
gaztain	: châtaigne
uzta	: récolte
eztabaida	: discussion

Aurkibidea

Ikasgai bakoitzak badauzka hiru helburu :

- *komunikazio gertakariak beren funtzioekin ;*
- *gramatika egiturak, deklinabide ala aditz joku ;*
- *kultur gaiak, bereziki kantuak.*

11. Nortasuna : Hau itxura ederra!

- Jantziak. Zer neska ederra ! Asteleheneko begitartea.
- Neskek ile luzea dute ; zango arinak dituzte
- “Kontrapas” Bernat d’ Etxepare. 6. orrialde

12. Nahiak : Zer behar duzu ?

- Buruko mina. Logale dira. Ostatuan.
- Liburuak nahi dituzte ; lanik ez.
- “Xahakua”, Attuli (Barkoxe) 10. orr.

13. Ekintzak : Lan eta lan.

- Irakur edo idatz. Lanbideak. Non zer ari zara ?
- Sar zaitezte. Idatz ezazue, ikasleak.
- “Maiteak galdegin zautan” 14. orr.

14. Lekuak : Eskuin, ezker, zuzen.

- Non da geltokia ? Ibilaldia. Bide zuzena.
- Bideetan, bideetarik, bideetara.
- “Nungoa zira zu” 18. orr.

15. Gogoetak : Nongoa zara zu ?

- Hiru herrialdeak. Telebistan. Nolako gizona.
- Herrian, herritar. Noizko, nolako ?
- “Ziburutik Sarara” 22. orr.

16. Ingurua : Hau etxe ederra!

- Egoitza berria ! Etxea marrazten. Etxea erosten.
- Nor nori. Haurren hurrekin.
- “Ikusten duzu goizean”. 26. orr.

17. Eskabideak : Erosketak

- Liburu dendan. Present ederra. Okindegian.
- Zer nori nork. Haurrentzat, haurrendako.
- “Joan nintzen azokara” 30. orr.

18. Gertakariak : Egunero

- Eskolako berri. Ikasleekin. Egun zer eta zer ?
- Zer nori nork, bai ala ez.
- “Xarmegarria”. 34. orr.

19. Denbora : Zer eguraldia !

- Eguraldi txarra. Eguraldi ederra. Meteo
- Zer nori ; orain eta gero.
- “Urtxo xuria” 38. orr.

20. Sendimenduak : Lau sasoiak

- Udaberria. Uda ala negua. Udazkena
- Eder, ederrago, ederrena, ederregi.
- Fandango “Abendoa” 42. orr.

- Aurkibidea 46. orr.